सन २०१५-१६ या वित्तीय वर्षात राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेअंतर्गत चारा उत्पादनासाठी मंजूर कार्यक्रमाची तातडीने अंमलबजावणी करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन परिपत्रक क्रमांकः कृविका २०१५ /प्र.क्र.१९८/३-ओ

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक : ६ ऑक्टोबर, २०१५

- वाचा: १) राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजुरी समितीच्या (SLSC) च्या मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखालील दि. १८ जून, २०१५ च्या २० व्या बैठकीचे कार्यवृत्त.
  - २) शासन निर्णय कृषि व पदुम विभाग क्रमांकः कृविका २०१५ /प्र.क्र.१९८/३-ओ, दि .३१.०७ .२०१५
  - 3) शासन निर्णय कृषि व पदुम विभाग क्रमांकः राकृवि-०३१५/प्र.क्र.३१/राकृवियो कक्ष, दि. ३१.०८.२०१५.
  - ४) शासन निर्णय कृषि व पदुम विभाग क्रमांकः कृविका २०१५ /प्र.क्र.१९८/३-ओ, दि.१४.९. २०१५

शासन परिपत्रक :-

शासन निर्णय दि.३१ जुलै,२०१५ अन्वये राज्यातील पर्जन्यमानाची असमाधानकारक परिस्थिती विचारात घेऊन, आगामी काळात चारा टंचाई परिस्थितीवर मात करण्याच्या अनुषंगाने राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत गतिमान वैरण विकास कार्यक्रम राबविण्यास रु. २५ कोटी निधीच्या तरतूदीसह प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. तसेच शासन निर्णय दि.१४.९.२०१५ अन्वये गतिमान वैरण विकास कार्यक्रम राबविण्याबाबत अतिरिक्त सूचना देण्यात आल्या आहेत. तथापि, सदर कार्यक्रमाची प्रगती अपेक्षित गतीने चालू नसल्याचे निदर्शनास आल्यामुळे सदर कार्यक्रमाच्या तातडीने अंमलबजावणीबाबत खालील सूचना देण्यात येत आहेत.

- 9. आयएमडीचे दि.१६.९.२०१५ ते २०.९.२०१५ पर्यंतच्या पावसाचे अंदाज पाहता वैरण विकास कार्यक्रम जलदगतीने राबविणे शक्य आहे.
- २. वैरण विकास कार्यक्रमांतर्गत बियाण्याची उचल लवकर होणे आवश्यक आहे.
- ३. उचल केलेले बियाण्याची लागवड होणे आवश्यक आहे. याबाबतची खात्री संबंधित कृषि अधिकाऱ्यांनी करावी.

- ४. लागवड केलेल्या चारा पिकाची उगवण झाल्यानंतरच फोटो संबंधीत कृषि सहाय्यकांनी काढावेत.
- ५. सदर कार्यक्रमांतर्गत स्थानिक गरजा विचारात घेऊन आवश्यकतेनुसार हायड्रोपोनिक तंत्रज्ञानाव्दारे चारा लागवडीचा कार्यक्रम हाती घेण्यात यावा.
- ६. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी वैरण विकास कार्यक्रमाचा अंमलबजावणीचा प्रगती अहवाल विभागीय सहसंचालक (कृषि) यांचेकडून दर पंधरा दिवसांनी अहवाल प्राप्त करुन घेवून शासनास सादर करावा.
- ७. राज्यामध्ये हायड्रोपोनिक तंत्रज्ञानाव्दारे चारा उत्पादनासाठी शासन निर्णय क्र. राकृवि-०८१५/प्र.क्र.७०/राकृवियो कक्ष, दिनांक १४.९.२०१५ अन्वये रुपये १० कोटी निधी मंजूर केला आहे. तसेच सदर कार्यक्रमांतर्गत लाभार्थी शेतकऱ्यांना प्रती युनिट रुपये ६०००/-अनुदान मंजूर करण्यात येणार आहे. अशाप्रकारे सदर कार्यक्रमांतर्गत एकूण १६,६६६ हायड्रोपोनिक युनिटची उभारणी करण्याचा लक्ष्यांक चालू वर्षी मंजूर करण्यात आलेला आहे.
- ८. चारा टंचाईवर मात करण्यासाठी शासनाने राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत घोषित केलेल्या गतिमान वैरण विकास कार्यक्रमाची तसेच हायड्रोपोनिक तंत्राद्वारे चारा उत्पादन करण्याच्या कार्यक्रमाची प्रभावी अंमलबजावणी करण्याचे आयुक्त (कृषि) यांनी नियोजन करावे.

शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१५१००६१६४७३९२४०१ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(विक्रम ढमाळ) कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
- २. मा.राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव

- ३. कुलगुरु, सर्व कृषि विद्यापीठे
- ४. सचिव (पदुम),कृषि,पशुसंवर्धन,दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,मंत्रालय,मुंबई.
- ५. सचिव (मृद व जलसंधारण),ग्राम विकास विभाग,मंत्रालय,मुंबई
- ६. सचिव, ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ७. सर्व विभागीय आयुक्त
- ८. सर्व मा. विधानसभा/परिषद सदस्य
- ९. आयुक्त, कृषि , महाराष्ट्र राज्य,पुणे (५ जादा प्रतीसह)
- १०. आयुक्त, सहकार,महाराष्ट्र राज्य,पुणे
- ११. आयुक्त, पशुसंवर्धन,महाराष्ट्र राज्य,पुणे
- १२. आयुक्त, दुग्धव्यवसाय,वरळी, मुंबई, महाराष्ट राज्य
- १३. सर्व जिल्हाधिकारी
- १४. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- १५. संचालक विस्तार व प्रशिक्षण तथा कृषि नोडल अधिकारी, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य,पुणे,(५ जादा प्रतीसह)
- १६. सर्व संचालक / कृषि सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य,पुणे
- १७. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
- १८. संचालक,पणन, सहकार विभाग,महाराष्ट्र राज्य,पुणे
- १९. सर्व जिल्हयांचे जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
- २०. महालेखापाल, (लेखा परीक्षा/ लेखा अनुज्ञेयता),महाराष्ट्र-१ मुंबई
- २१. महालेखापाल,(लेखा परीक्षा/लेखा अनुज्ञेयता),महाराष्ट्र-२ नागपूर
- २२. माहिती व जनसंपर्क संचालनालय (५प्रतीसह) नियोजन विभाग /वित्त विभाग, मंत्रालय,मुंबई.
- २३. सर्व उप सचिव (कृषि),कृषि व पदुम विभाग,मंत्रालय,मुंबई
- २४. राकृवियो कक्ष, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २५. निवड नस्ती (का.३ अ).